

Összeolvadási- és eróziós felszínek mikroléptékű szöveti tulajdonságainak vizsgálata CT- vel

Sebők Szilvia, III. évf. földrajz kiegészítő szak, SZTE TTK

Témavezető: **Dr. Geiger János** egyetemi docens
SZTE Földtani és Őslénytani Tanszék

Az eróziós és összeolvadási felszín, mint szedimentológiai fogalmak eredetüket tekintve közel állnak egymáshoz. Pontos meghatározásuk azonban esetenként problémákba ütközhet.

Az összeolvadási felszín olyan eróziós eredetű rétegen belüli diszkontinuitás, mely két durvaszemcsés réteget választ el egymástól. Az eróziót két hasonló, vagy azonos kőzettípus összeolvadása okozza.¹ Az eróziós felszín rétegek közötti diszkontinuitás, tehát míg az összeolvadási felszín szöveti jellegzetesség, az eróziós felszín inkább üledékszerkezeti jegyként értelmezhető. Az összeolvadási felszín, mint változás a szöveti elrendeződésben, az üledékes kőzetten egyik legkevésbé vizsgált jellegzetessége. A két felszín elkülönítésének nehézségei: az egzakt azonosítás, elkülönítés és az értelmezés.

Vizsgálataim célja több, a témához kapcsolódó kérdésre választ találni:

1. A CT felbontóképessége szolgáltat-e olyan információkat, melyek segítségével az összeolvadási és az eróziós felszín egyértelműen elkülöníthető?
2. Az alkalmazott vizsgálati módszer szolgáltat-e információkat a hordalékszállítás és a leülepedés energiaviszonyairól, melyek között az üledéktest felhalmozódott?
3. Kimutatható-e az energiaviszonyokon kívül más hatás, ami befolyásol(hat)ta az üledékes szövetet ?

Az eróziós eredet miatt a szövet numerikus különbségei elsősorban az összeolvadási és eróziós felszínek alatti és feletti részeken várhatóak. A kérdés ezen eltérések megnyilvánulása az üledékes szövet térbeli folytonossági tulajdonságaiban. Okoz- e eltéréseket az összeolvadási felszínt kialakító folyamat az alatta és a felette elhelyezkedő részekben, és ha igen, milyeneket? Mit mondhatunk, ha összehasonlítjuk a vizsgálatok eredményét az eróziós felszínekkel? Milyen eltérések tapasztalhatók a felszín mentén?

Vizsgálataim során kitérek arra is, vajon az összeolvadási felszín kis vastagsága ellenére hatással van-e a fluidumok mozgására a kőzettesten belül laterális illetve vertikális irányban.

¹ (Ricci Lucci,F. , Sedimentography, a Photographic Atlas of Sedimentary Structures, Second Edition, New York, Columbia University Press, pp 105.)